

חוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011*

הגדרות

1. בחוק זה –

- "בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין דתי דרוזי ובית דין של עדה נוצרית, כמשמעותם על פי דין;
- "חוק בית המשפט לענייני משפחה" – חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995¹;
- "מנהל בתי הדין" – כל אחד מאלה, לפני העניין:
- (1) לעניין בתי הדין הרבניים – מי שמונה לפי סעיף 13 לחוק הדיינים, התשט"ו-1955²;
- (2) לעניין בתי הדין השרעיים – מי שמונה לפי סעיף 10 לחוק הקאדים, התשכ"א-1961³;
- (3) לעניין בתי הדין הדתיים הדרוזיים – מי שמונה לפי סעיף 16 לחוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962⁴;
- (4) לעניין בתי הדין של כל אחת מהעדות הנוצריות – מי שמונה כבעל תפקיד מקביל בבתי הדין של אותה עדה נוצרית;
- "ענייני משפחה" – כהגדרתם בחוק בית המשפט לענייני משפחה;
- "ראש בית הדין הדתי" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

- (1) לעניין בתי הדין הרבניים – נשיא בית הדין הרבני הגדול;
- (2) לעניין בתי הדין השרעיים – נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
- (3) לעניין בתי הדין הדתיים הדרוזיים – ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;
- (4) לעניין בתי הדין של כל אחת מהעדות הנוצריות – ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית.

2. יחידות סיוע בבתי הדין הדתיים

- (א) שר המשפטים ושר הרווחה והשירותים החברתיים (בסעיף קטן זה – השרים) יקימו, בצו, יחידות סיוע ליד בתי הדין הדתיים (בחוק זה – יחידות הסיוע), אשר ייתנו לבעלי הדין, בעצמן או באמצעות אחרים, לפי הוראות סעיף זה, שירותי אבחון, ייעוץ, טיפול וגישור, בענייני משפחה המצויים בסמכותו של בית הדין הדתי לפי כל דין, לרבות העמדת מומחים לרשות בית הדין; השרים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבעו את דרכי הפעלתן של יחידות הסיוע וכללים לסדרי עבודתן.
- (ב) (1) כישוריהם המקצועיים של עובדי יחידות הסיוע ודרכי הפיקוח עליהם יהיו כשל אלה החלים על עובדי יחידות הסיוע בבתי המשפט לענייני משפחה, לפי סעיף 5(ב) לחוק בית המשפט לענייני משפחה.
- (2) עובדי יחידות הסיוע יהיו עובדי משרד הרווחה והשירותים החברתיים, והם יהיו כפופים להנחיות מנהל בתי הדין הדתיים שבהם פועלת יחידת הסיוע, בכל הנוגע לסדרי עבודתם ודרכי ההפניה בין בית הדין הדתי ויחידת הסיוע,

* התקבל בכנסת ביום י"ב באייר התשע"א (16 במאי 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 549, מיום כ"ט בכסלו התשע"א (6 בדצמבר 2010), עמ' 304.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

² ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.

⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.

ולממונה הארצי על יחידות הסיוע בבתי המשפט לענייני משפחה בכל הנוגע לתפקודם המקצועי.

(3) בית דין דתי רשאי שלא לקבל המלצות שניתנו על ידי יחידת הסיוע ולא לאשר הסכם שגובש על ידה, בשל כך שהם נוגדים את עקרונות הדין שלפיו הוא דן; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע משיקול הדעת השיפוטי של בית הדין הדתי.

(ג) בית דין דתי הדין בעניין מענייני משפחה המצויים בסמכותו לפי כל דין, רשאי להפנות בעל דין ליחידת הסיוע, הכל כפי שיפרט בהחלטתו, ורשאי הוא להורות ליחידת הסיוע להגיש חוות דעת בכתב, בעניין כאמור שנדון לפניו, ככל שהדבר נדרש לצורך מידי, ובלבד שאין אפשרות סבירה לקבל תסקיר בעניין זה מאת עובד סוציאלי; סירב בעל דין להופיע לפני יחידת הסיוע, יודיע על כך בכתב לבית הדין הדתי, בתוך 15 ימים מיום ההפניה; בסעיף קטן זה, "עובד סוציאלי" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁵, או לעניין חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפשי ונעדרים), התשט"ו-1955⁶.

(ד) בית דין דתי רשאי, מטעמים שיירשמו, להפנות ליחידת הסיוע גם בן משפחתו של בעל דין, בתובענה שהוגשה לבית הדין בענייני משפחה המצויים בסמכותו לפי כל דין, ובלבד שאותו בן משפחה הסכים לכך; לעניין זה, "בן משפחתו" – כהגדרתו בסעיף 1(2) לחוק בית המשפט לענייני משפחה.

(ה) אין בהפניה ליחידת הסיוע, במתן שירותים על ידיה לפי סעיף קטן (א), בגיבוש הסכם בסיועה, וכן בהסכמת בעלי הדין לכל אלה, כדי להקנות לבית הדין הדתי סמכות לדון בנושא שלא היה בסמכותו בטרם ההפניה ליחידת הסיוע.

3. (א) דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע יראו אותם לעניין איסור פרסום כדברים שנאמרו לפני בית דין דתי הדין בדלתיים סגורות.

(ב) טענות בדבר ההשתתפות בדיון ביחידת הסיוע, מהלך הדיון בה או הפסקתו, לא יובאו בחשבון על ידי בית הדין הדתי.

(ג) אין אדם חייב למסור ובית דין, בית משפט, או כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, לא יקבלו, דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:

(1) הדברים או המידע נאמרו או נמסרו ליחידת הסיוע לצורך מתן חוות דעת, לבקשת בית הדין הדתי, ובית הדין הודיע לבעלי הדין, מראש, כי לא יחול חיסיון על הדברים או המידע כאמור;

(2) כל בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע לפי סעיף 2(ד) ויתרו בכתב על החיסיון.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן 2(ג), פעל עובד יחידת הסיוע ליישוב סכסוך בדרך של גישור, לא יובאו דברים שנאמרו על ידי אותו עובד, לפני בית דין, לפני בית משפט או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, אלא בהסכמתו, נוסף על הוויתור על חיסיון מאת בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע, הנדרש לפי סעיף קטן 2(ג).

(ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לא יחולו על דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, שמהם עולה חשש כי נעברה או עומדת להתבצע עבירה בקטין או בחסר

איסור פרסום,
חיסיון ואי-קבילות
של מידע שנמסר
ליחידת הסיוע

⁵ ס"ח התש"ך, עמ' 52.

⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 126.

ישע בנסיבות שבהן חלה חובת דיווח לפי סעיף 368ד(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977,⁷ או שמהם עולה חשש כי התקיימה העילה למתן צו הגנה לפי סעיף 3(2) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.⁸

(ו) דברים שהיה אפשר להציגם לפני בית דין, לפני בית משפט, או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, בלא קשר להליך ביחידת הסיוע, לא יהיו חסויים רק בשל כך שהובאו לפני יחידת הסיוע.

(ז) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), בהליך פלילי יחולו הוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.⁹

4. סמכות בית דין דתי 4. אין בהוראות חוק זה כדי להוסיף או לגרוע מסמכויות בית דין דתי לפי כל דין.

5. ביצוע ותקנות 5. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו וכן תקנות לענין אגרות; תקנות לפי חוק זה טעונות את אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

6. תיקון חוק בית המשפט לענייני משפחה – מס' 10 6. בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995¹⁰ – (1) בסעיף 5 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "אשר תתן, בעצמה או באמצעות אחרים, שירותי אבחון, יעוץ וטיפול" יבוא "אשר תיתן לבעלי הדין, בעצמה או באמצעות אחרים, לפי הוראות סעיף זה, שירותי אבחון, ייעוץ, טיפול וגישור";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום הקטע החל במילים "וכן רשאי הוא" עד המילה "בכתב"; יבוא "ורשאי הוא להורות ליחידת הסיוע להגיש חוות דעת בכתב, בענין הנדון לפניו, ככל שהדבר נדרש לצורך מידי, ובלבד שאין אפשרות סבירה לקבל תסקיר בענין זה מאת עובד סוציאלי" ובסופו יבוא "בסעיף קטן זה, "עובד סוציאלי" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 או לענין חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפשי ונעדרים), התשט"ו-1955";

(ג) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) אין בהפניה ליחידת הסיוע, במתן שירותים על ידה לפי סעיף 5, בגיבוש הסכם בסיועה, וכן בהסכמת בעלי הדין לכל אלה, כדי להקנות לבית המשפט סמכות לדון בנושא שלא היה בסמכותו בטרם ההפניה ליחידת הסיוע; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות הדין בענין הקניית סמכות באמצעות בקשה ליישוב סכסוך";

(2) אחרי סעיף 5 יבוא:

5א. "איסור פרסום, חיסיון ואי-קבילות של מידע שנמסר ליחידת הסיוע" (א) דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע יראו אותם לענין איסור פרסום כדברים שנאמרו לפני בית משפט הן בדלתיים סגורות.

(ב) טענות בדבר ההשתתפות בדיון ביחידת הסיוע, מהלך הדיון בה או הפסקתו, לא יובאו בחשבון על ידי בית המשפט.

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁸ ס"ח התשנ"א, עמ' 138.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

¹⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393; התשע"א, עמ' 83.

(ג) אין אדם חייב למסור ובית משפט, בית דין, או כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, לא יקבלו, דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:

(1) הדברים או המידע נאמרו או נמסרו ליחידת הסיוע לצורך מתן חוות דעת, לבקשת בית המשפט, ובית המשפט הודיע לבעלי הדין, מראש, כי לא יחול חיסיון על הדברים או המידע כאמור;

(2) כל בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע לפי סעיף 5(ה) ויתרו בכתב על החיסיון.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג)2, פעל עובד יחידת הסיוע ליישוב סכסוך בדרך של גישור, לא יובאו דברים שנאמרו על ידי אותו עובד, לפני בית משפט, לפני בית דין או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, אלא בהסכמתו, נוסף על הוויתור על חיסיון מאת בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע, הנדרש לפי סעיף קטן (ג)2.

(ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לא יחולו על דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, שמהם עולה חשש כי נעברה או עומדת להתבצע עבירה בקטין או בחסר ישע בנסיבות שבהן חלה חובת דיווח לפי סעיף 368ד(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או שמהם עולה חשש כי התקיימה העילה למתן צו הגנה לפי סעיף 3(2) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.

(ו) דברים שהיה אפשר להציגם לפני בית משפט, לפני בית דין או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, בלא קשר להליך ביחידת הסיוע, לא יהיו חסויים רק בשל כך שהובאו לפני יחידת הסיוע.

(ז) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), בהליך פלילי יחולו הוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

תיקון חוק למניעת אלימות במשפחה - מס' 14

7. בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991¹¹, בסעיף 3א -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "בלבד" יבוא "או לבית דין דתי שהוקמה בו יחידת סיוע לפי חוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011¹², ובלבד שבית הדין דן בעניינו של הקטין בתובענה אחרת שבסמכותו";

(2) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ואין בהגשת בקשה לצו הגנה לבית דין דתי, לפי סעיף קטן (א), כדי להקנות לבית הדין סמכות לדון לפי החוק האמור";

תחילה ותחולה בהדרגה

8. (א) תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (בסעיף זה - יום התחילה).

¹¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 138; התשע"א, עמ' 83.

¹² ס"ח התשע"א, עמ' 918.

(ב) הקמת יחידות הסיוע לפי חוק זה תיעשה בהדרגה, בצווים שיקבעו שר המשפטים ושר הרווחה והשירותים החברתיים, ובלבד שהקמת יחידות הסיוע שליד בתי הדין הרבניים, בתי הדין השרעיים ובתי הדין הדתיים הדרוויים תושלם לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום התחילה.

(ג) בית דין דתי של העדה הנוצרית, שלא הוקמה בו יחידת סיוע, רשאי להפנות בעל דין ליחידת הסיוע של בית המשפט לענייני משפחה הסמוכה לבית הדין או למקום מגורי בעלי הדין, הכל כפי שיפרט בהחלטתו ובהתאם להוראות חוק זה.

יעקב נאמן
שר המשפטים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 59), התשע"א-2011*

1. תיקון סעיף 12 בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969' (להלן – החוק העיקרי). בסעיף 12(ב), בסופו יבוא "יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו רשאים לצרף אזור קלפי מיוחד כאמור לאזור קלפי אחר באותו יישוב, לא יאוחר מהיום ה-31 שלפני יום הבחירות, גם אם רשומים בו 100 בוחרים או יותר, והודעה על כך תפורסם כפי שיחליטו".
2. בסעיף 25 לחוק העיקרי –
 - (1) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "הודעה על באי כוח הסיעות וממלאי מקומם ועל כל שינוי בהם, תפורסם ברשומות מטעם הכנסת ותימסר ליושב ראש הוועדה המרכזית";
 - (2) סעיף קטן (ה) – בטל.
3. בסעיף 57 לחוק העיקרי –
 - (1) בסעיף קטן (ט), אחרי "לא יאוחר מהיום ה-47 שלפני יום הבחירות" יבוא "בשעה 22:00";
 - (2) אחרי סעיף קטן (ט) יבוא:

"(20) ברשימת מועמדים המוגשת לוועדה המרכזית לפי סעיף זה לא יופיע כל שינוי כמפורט להלן: החלפת מועמד פלוני במועמד אחר, מחיקה או הוספה של שם מועמד, שינוי סדר רישומו של מועמד ברשימה או שינוי המספר הסידורי שליד שם המועמד"
4. בסעיף 62(ג) לחוק העיקרי, במקום "מהיום ה-35" יבוא "מהיום ה-40" ובמקום "מהיום ה-30" יבוא "מהיום ה-35".
5. בסעיף 62א לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) שינוי כאמור בסעיף 57(2)."
6. בסעיף 63 לחוק העיקרי, במקום "הסעיף הקודם" יבוא "סעיף 62" ובמקום "מהיום ה-25" יבוא "מהיום ה-30".

* התקבל בכנסת ביום י"ב באייר התשע"א (16 במאי 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 365, מיום כ"א בשבט התשע"א (26 בינואר 2011), עמ' 66.
 1 ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התש"ע, עמ' 620.